

EMO İZMİR ŞUBESİ BAŞKANI ÖZCAN UĞURLU: 30'DAN FAZLA SAHTE MÜHENDİSİ TESPİT ETTİK

ELEKTRİK, ELKTRONİK, HABERLEŞME VE MEDİKAL MÜHENDİSLERİNİN RESMİ ÖRGÜTÜ ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI'NIN ŞUBE KONGRELERİ DÖNEMİ, 11 OCAKTA BAŞLAYIP 22 ŞUBAT'TA BİTECEK. GEREK MÜHENDİSLERİN MESLEKİ YAŞAMLARINDA GEREKSE TOPLUMSAL YAŞANTIMIZDA ÖNEMLİ BİR YERİ OLAN EMO'NUN GÜNDEMDE ÖNE ÇIKTIĞI BU GÜNLERDE ÖRGÜTSEL PLANDA YAŞANAN SORUNLARI TARTIŞMAK, KAMUOYUNDA ÖNE SÜRÜLEN BAZI İDDİALARIN YANITLARINI ALMAK ÜZERE İZMİR ŞUBE BAŞKANI ÖZCAN UĞURLU İLE GÖRÜŞTÜK.

–EMO İzmir Şubesinin bir profilini çizer misiniz?
–Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi 1968 yılında kurulmuş. Bu dönem, 1968 yılından bugüne 29. dönem. Ben de 96 yılında İzmir'e geldim. 94 yılı Yıldız mezunuyum. Açıkçası, Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi, üyeleri açısından bakıldığında, bir okul gibi, kurumsallaşmış bir yapısı var. Burada deneyimli insanların, deneyimli meslektaşların bilgilerini paylaştığı, meslekle ilgili dertlerini çözmek istediği; hatta bunun ötesinde, EMO'nun duruşundan hareketle, mesleğin dışında, ülke ve dünyayla ilgili de dertlerini paylaştığı, buna ilişkin çözümlerin de sunulduğu bir platform diye düşünebilirsiniz aslında.

Şu an 3.800 üyemiz var; Manisa ve Aydın illeri de İzmir Şubesi'ne bağlı. Bu 3 bin 800 üyenin yaklaşık 450 civarındaki kısmı serbest çalışıyor, yani serbest mühendislik müşavirlik hizmeti veriyor. Üyelerimizin büyük bir çoğunluğu ücretli olarak sanayide ya da özel sektör firmalarında çalışıyor. Tabii, kamuda çalışan üyelerimiz de var; ama kamu daraldığı için, sayıları günbegün daha da azalıyor.

–Üyelere verdiğiniz eğitimlerin hedefi nedir?

–Mesleğimizin çok değişik uygulama alanları var; bu uygulama alanında yer alan meslektaşların bilgilerini paylaşması, bu uygulama alanında çalışan meslektaşların bilgilerinin ve görgülerinin artması; bunların da doğru, güvenilir işlere dönüşmesi, üretime dönüşmesi. Ülkemizdeki maalesef meslekle ilgili mevzuat ve bilgi bir karmaşa içerisinde. Daha çok ürün ve hizmetlerle ilgili bilgiler firmaların satış ya da pazarlama politikası şeklinde ortaya sürülüyor;

doğru işi standartlara, mevzuata uygun yapmak biraz arka planda oluyor. Elektrik Mühendisleri Odası daha çok buna ilişkin bir düzenlemeyi ön plana çıkartıyor. Kaldı ki, mesleki denetim de aslına bu esasla yapılıyor. Fakat son dönemde oluşan mevzuat değişiklikleriyle meslek odalarının yetki alanları sınırlandırılmak isteniyor.

–Mesleki denetim konusundaki çalışmalarınızda ne kadar başarılı oluyorsunuz?

–Mesleki denetim deyince aklımıza meslektaşların yapmış olduğu proje hizmetlerinin sonuçlarını Odasıyla paylaşması geliyor. Odası üzerinden bunu resmiyete kavuşturması ve ondan sonra gerekli enerji müsaadesi işlemlerini yaptırması... Bunun özellikle müşteri tarafında çok büyük önemi var; çünkü bir elektrik mühendisinin gerçekten bu işi yapmaya yetkili olup olmadığı Oda tarafından tasdik ediliyor. Enerji veren kurum tarafından da önemi var; ruhsat verdiği projenin gerçekten doğru kişi tarafından yapıp yapılmadığının riskini almamış oluyorlar. Meslektaş tarafından da önemi, bu konudaki rekabetin büyük oranda doğru bir şekilde şekillenmesi ve mesleki anlamda yapmış olduğu hizmetlerden hakkaniyetli bir şekilde bir kazanç elde etmesi. Haksız rekabet önlenmiş oluyor.

Özellikle yatırımcı ya da müteahhit kaynaklı bir baskı var siyasi iktidar üzerinde, diğer taraftan da siyasi iktidarın özellikle meslek odalarının kendilerine karşı bir karşı duruşundan kaynaklı bunları itibarsızlaştırma

EMO İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu
Başkanı Özcan Uğurlu

ya da etkisizleştirme girişimi var. İkisi örtüştüğünde de, meslek odalarının yetkilerinin azaltılması ya da elinden alınması gibi birtakım girişimlerle karşı karşıyayız şu an. Gerçi Anayasadan gelen haklarımızla ve yasal haklarımızla bunlarla ilgili gerekli girişimlerde bulunuyoruz; ama tabii, bu itibarsızlaştırma ve etkisizleştirme konusunda kısmen etkiler oluşuyor. Fakat İzmir Şubesine bağlı üyelerimizin Odasına sahip çıkma bilincinden kaynaklı olarak, en az etkilenen şube olarak görüyoruz kendimizi. Zaten bu sayede de bu etkinlikleri yapabiliyoruz.

Kurumundan aldığımız verilere göre, Odamıza üye olan ve olmayan, Sosyal Güvenlik Kurumuna kayıtlı kişi sayısını çıkarttık. Bu anlamda bakıldığında da, Şubemiz sınırları içerisinde şu an elektrik, elektrik-elektronik ve elektronik haberleşme mühendislerinden yaklaşık olarak 500 civarında üye olmayan kişi tespit ettik.

–Az bir sayı bu...

–3.800 üyemiz var, 500 civarında da üye olmadan bu meslek alanına girip çalışan üyemiz var. Bunlarla ilgili

kurum ve kuruluşlara, Anayasadan, yasadan gelen dayanaklarla, üye olma zorunluluğunu anlatan bir yazı gönderdik. İkinci aşamada bunu Şube avukatımız kanalıyla bir ihtar şeklinde gönderip, üye olmalarını sağlayacağız. Gelişmiş ülkelerde de bu böyle, bizde de Anayasadan ve yasadan gelen yetkilerle bu böyle. Sonuçta, üniversiteler mezuniyet sonrası bir diploma veriyor, ama bu bir çalışma ruhsatı anlamına gelmiyor. Anayasaya ve yasaya bakıldığında,

–İzmir Şube'nin, alanındaki elektrik mühendislerinin ne kadarının Odaya üye olduğunu tahmin ediyorsunuz?

–Bu konuda en son Sosyal Güvenlik Kurumunuyla yapmış olduğumuz bir çalışma var. Sosyal Güvenlik

ODALAR VE MESLEKİ DENETİM

–Mesleki denetim derken, proje yapan kişilerin Oda üyesi olup olmadığına mı bakıyorsunuz sadece?

–Evet.

–Projelerin doğruluğu, geçerliliği...

–Yasal olarak, projedeki içeriğin kontrolüyle ilgili bir yetkimiz yok. Dolayısıyla biz, projeyi yapan meslektaşımızın doğru kişi olup olmadığıyla ilgili bir denetim yapıyoruz. Ancak, tabii ki içeriğiyle ilgili de kısmi bir denetim yapmamız söz konusu. Fakat en son yaptığımız çalışmalarla, bundan sonraki aşamada içerik denetimi yapmakla ilgili birtakım çalışmalarımız da var. "Neden?" diyeceksiniz. Biliyorsunuz, 21 dağıtım bölgesinde enerji dağıtım şirketi özelleşti. Onun dışında, organize sanayi bölgelerindeki kurumların, aynı bir enerji dağıtım şirketi gibi abonelik işlemlerini yapma yetkisi ortaya çıktı. Gerek dağıtım

şirketlerinde, gerekse organize sanayi bölgelerinde bu projelere içerik denetimini yapma ve onaylama konusunda yeterli teknik personel yok, bilgi birikimi de yok. Öyle olunca, Elektrik Mühendisleri Odası'nın bu birikim ve bilgi olduğu için, bu kurumlar bizlerle irtibata geçip bu talebi yansıttılar. Biz de böyle bir protokol taslağı hazırladık. Tip olarak şu an Şubemizde birkaç yerde uyguluyoruz bunu. Amacımız, bu elektrik tesislerinin projelerinin doğru yapılması, doğru bir şekilde hayata geçirilmesi. Bu konuda organize sanayi bölgeleri, dağıtım şirketleri, hatta belediyelerle bir denetim protokolüyle yapıp, bunu işler hale getireceğiz. Belki de gelecekte Odanın mesleki denetimi bu yolla tekrar hayata geçmiş olacak.

–Çok önemli bir konu bu.

–Tabii ki, elektrik tesisatının her şeyden önce doğru

yapılmasının en önde gelen koşulu, o tesisatın doğru tasarlanması ve projelendirilmesinden geçiyor. Doğru tasarımı da bilgi ve beceriyle olacak bir şey, mesleki birikimle olacak bir şey. Konuyla ilgili eğitimlerde, her şeyden önce meslektaşlarımızı donatmak, bilgilendirmek, güncel mevzuatla sürekli irtibat halinde olmalarını sağlamak, onları belki de yetkilendirmek, bununla ilgili çalışmalarımız var; sonrasında da bu meslektaşlarımızın yapmış olduğu projelerin doğruluğunu denetlemek, ilgili kurumlarla ilişkiler içinde olup bu doğruluk mekanizmalarının hayata geçmesini sağlamak ve proje aşamasında da elektrikle ilgili tesisat projelerinin doğru yapılmasının mekanizmasının başında olmak; bu sayede de mesleki anlamda bir kalite, can güvenliği ve konfor koşullarının en iyi şekilde olmasını sağlamak, bunları amaçlıyoruz.

mühendislerin ve mimarların bu disiplinlerde çalışması için, kesinlikle bir meslek odasına üye olmaları gerekiyor; çünkü onların sicilleri orada tutuluyor. Biliyorsunuz, bu, tabiplerde ve baroda çok net bir şekilde işliyor; ama mühendislik ve mimarlık alanında bu kadar çok ciddiye alınmıyor. Aslına bakarsanız, bu da hem bir eleştiri, hem bir özeleştir: Belki biz bu konuda yeterince çalışma yapmadık, belki de gelen yönetimler bu konuyu çok önemsemedi. Ama çok hayati bir konu. Örneğin bizim yapmış olduğumuz bir taramada, Türkiye genelinde 30'un üzerinde sahte mühendis çıktı. Bunlar sahte diplomayla Elektrik Mühendisleri Odası'na kaydolmuş.

Biliyorsunuz, geçmişte noter üzerinden tasdikle bunu yapıyorduk. Şimdi üniversitelerle yazışıp, "Böyle bir mezunuz var mı?" diye soruyoruz bir de. Çünkü noter belgeleri dahi sahte yapılabiliyor. Biz de sonuçta o belgenin sahte olup olmadığını denetleyecek bir kripto incelemeye girecek durumda değiliz. Hal böyle olunca, üniversitelerle yazışıyoruz, o şekilde teyit ediyoruz.

–Kamu kurumlarında çalışan üyeler ve özel sektörde çalışan üyeler için ne gibi çalışmalar yapıyorsunuz?

–Aslında şu özeleştiri yapmak lazım: Bugüne kadar Elektrik Mühendisleri Odası daha çok serbest çalışan üyeleriyle ilgili mevzuatlar oluşturmuş, bununla ilgili eğitimler düzenlemiş ve serbest çalışma yaşamını düzenleme yoluna gitmiş, böyle bir kolaylık oluşmuş. Şunu da diyebiliriz: Meslek odasına daha çok serbest çalışan üyeler sahip çıkmış. Tabii, bu anlamda Odanın bu yönü gelişmiş. Endüstride çalışan meslektaşlarımız zaman zaman, "Oda bizim için bir şey yapmıyor" eleştirisi getirebiliyor ya da kamuda çalışan üyelerimiz benzeri bir eleştiri getirebiliyor. Oda dediğimiz şey aslında dört duvar. Odanın içindeki çalışmayı şekillendiren üyeleri. Bugün serbest çalışan üyeler gelip bu Odada çalışma yaptığı için o alanda bir gelişme olmuş. Eğer sanayideki üyeler de benzer bir ilgiyi gösterebilse,

aslında o yönde de gelişme olur; çünkü Oda mekanizması üyeyle yapılan ve içi doldurulan bir mekanizma. Üyeye rağmen üye için bir şey yapmak çok zor. Dolayısıyla bizim beklentimiz şu: Özellikle sanayide çalışan meslektaşlarımızın kendi dertlerine çözüm yöntemlerini oluşturacakları mesleki komisyonlarımıza dâhil olmaları, burada çözüm yöntemlerini zorlamaları ve sanayiye yönelik daha fazla çalışma yapmanın önünü açacak mekanizmaları zorlamaları. Tabii, biz kendimiz el yordamıyla bunları yapmaya çalışıyoruz. En basitinden işyeri temsilcilikleri yaptık. İzmir Şubeye bağlı 56 kadar işyeri temsilciliği var; Manisa, İzmir ve Aydın illerimizde bulunan endüstriyel tesislerdeki yoğun elektrik-elektronik mühendisi çalışan meslektaşlarımızın olduğu yerlerde işyeri temsilciliği. Buradaki üyelerimize o temsilcilik mekanizması üzerinden ulaşmaya, yayınlarımızı ulaştırmaya, etkinliklerimize çağırmaya çalışıyoruz.

Diğer yandan, bu dönem bir yenilik yaptık. Üyelerimiz hep şundan serzenişte bulunurdu: Örneğin Manisa'da, örneğin Aydın'da, örneğin Torbalı'da, Çiğli'deki üyelerimiz, Oda merkezindeki eğitim salonunda yapılan etkinliğe iş çıkışında gelemezdi. Bunun yerine, bu dönem o etkinlikleri gezdirmeye başladık. Örneğin Kemalpaşa'da, Aydın'da, Manisa'da, Çiğli'de, Aliağa'da, çarşamba seminerlerimizin yerine perşembe seminerlerini orada gezdiriyoruz. Dolayısıyla üyenin ayağına bu eğitimleri götürerek, onların bunlardan daha fazla faydalanmasını sağlıyoruz.

Diğer yandan, SGK'yla yapmış olduğumuz bir protokolle, Türkiye'deki mühendislik mesleğinin en az ücret tanımlarını zorladık. Bugün bakıldığında, mühendislerin 2800 lira brüt asgari ücretle çalışması zorunlu oldu. SGK protokolü üzerinden de sanayi kuruluşlarıyla ve diğer kuruluşlarla yazışarak, mühendislerin en az ücret tanımının bu şekilde uygulanmasını zorluyoruz. Bu da mühendislerin gelir düzeyinin daha iyi bir noktaya gelmesi konusunda etkili oldu diye düşünüyoruz. Bunları yapabildik.

Tabii, kamu konusu biraz sıkıntılı, çünkü kamu kurumu neredeyse yok denilecek kadar az kaldı. En son Enerji Dağıtım Şirketinin özelleştirmesi sürecinde birçok meslektaşımız da sıkıntı yaşadı, birçoğu geçiş hakkını kullandı, birçoğu da şirketlerde kaldı. Telekom özelleştirmesinde de benzer bir durum söz konusu olmuştu. Şu an birçok kamu kurumunda da uzman olmadığı konularda çalışmak zorunda kalıyor meslektaşlarımız. Tabii, meslek odası her şeyden önce bir sendika olmadığı için, onların özlük hakları konusunda mücadele yeteneğimiz çok fazla değil. Bu konuda elimiz ayağımız biraz bağlı gibi gözüküyor. Sadece açıklamalarımızla ancak bunu destekleyebiliyoruz. Ama bir sendika gibi hareket etmemiz söz konusu değil.

–Özelleştirmeler, gerek Telekom, gerekse dağıtım şirketlerinin özelleştirmeleri, Odanın üyeleriyle ilişkileri açısından ne gibi değişiklikler getirdi? Örneğin, üyelere yönelik baskılar oldu mu özelleştirmeden sonra?

–Şöyle söylenebilir: Özelleştirme sürecinde, her şeyden önce kurumların içi çok boşaltıldı, yani çok az mühendis kaldı. Birçok meslektaş geçiş hakkını kullandı, emeklilik hakkını kullandı. Yani tam olarak bir hak kaybı olduğunu iddia etmek de belki güç, ama özelleşen şirketlerin o geçiş sürecinde yaşadığı sancılardan dolayı çok büyük sorunlar yaşandı. Örneğin Gediz Elektrik A.Ş.’de, proje onayı konusunda, proje servisinde bir mühendis kaldı, enerji müsaadeleri aylarca sonuçlandırılmadı. Şu an birçok ilçede, işyerine göre taşeronu yönlendirecek

personel yok.

–Tasfiye mi edildiler?

–Bu durumda, emeklilik hakkını kullandı. TEDAŞ Genel Müdürlüğüyle Özelleştirme İdaresi, bu özelleştirme sürecinde, “Satalım da, sattıktan sonra ne olursa olsun” mantığıyla hareket ettirdi. Halbuki bunun öngörüsü yapılmalıydı. “Satalım da, sattıktan sonra ne olursa olsun” mantığıyla bu işleri yaptığınızda, o geçiş sürecinin sancılı olacağı öngörülmeliydi. Ona göre de minimum personel düzeyi, o geçişteki birtakım zorluklar ya da sıkıntılar öngörülerek yapılmalıydı. Bunun en büyük sancısını da Gediz Elektrik A.Ş. çekti, çünkü personelin büyük bir çoğunluğu emeklilik veya geçiş hakkını kullandı. Hal böyle olunca da personel kalmadı. Kurum gerçekten şu an sancılı bir dönem yaşıyor.

ODA, ÜYELERİNİN YAPTIĞI İŞLERİ YAPIYOR MU?

–Odaların yaptığı öyle faaliyetler var ki, bunları aynı zamanda odanın üyeleri de yapıyor, odalar üyeleriyle rakip oluyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

–Tabii, mümkün olduğunca üyelerimize rakip olduğumuz işleri yapmak istemiyoruz. Bununla ilgili en basitinden şunu söyleyebiliriz: Bir topraklama testi ölçümünü üye yapıyor, beraberinde Odadan talep ediliyor. Aslında talep şu şekilde geliyor: Odadan talep edildiğinde, en nihayetinde biz de bunu bir üye yapıyoruz, kendimiz gidip de yapmıyoruz; ama Odanın resmiyeti olduğu için, bu belgelerin üst yazısında Odanın olması isteniyor. Dolayısıyla bizler de aslında bu hizmetin Oda üzerinden, üyelerimiz tarafından yapılmasını yanlış olarak görmüyoruz; ama örneğin, “Üyemizin yaptığı projeyi Oda yapsın, bir firma kursun” gibi bir derdimiz yok. Burada en somut eleştiri asansörlerin denetimi konusunda oluştu. Biliyorsunuz, AB uyum yasalari gereği, bizim 1986 yılından beri yaptığımız bir denetim hizmeti vardı; asansörlerin periyodik kontrolleri. Aslında burada periyodik kontrollerle

biz bakım yapmıyoruz, sadece asansörlerle ilgili durum tespiti yapıyoruz ve bunu belediyeler adına raporluyoruz, bu sayede de onların iyileştirilmesi konusunda yazmış olduğumuz üst yazılarla büyük oranda bunu sağlatıyorduk. Ama en son 2012 yılının başında, A tipi muayene kuruluşu olmayan firmaların bunu yapamamasıyla ilgili bir hüküm geliştirildi ve Oda Merkezi yapmış olduğu toplantılarda, olunmaması yönünde karar aldı. Hatta merkezi yapı, 4 kişi olunmamasını istedi, 3 kişi olunmasını istedi ve şu an bu denetim alanını terk etmiş gözüküyoruz. Makine Mühendisleri Odası tek başına yapıyor. Ama şunu görüyoruz ki: Belediyeler bu konuda bizim gibi özerk yapılarla bu işi yapmak istiyor. Niye? Çünkü bizler ticari yapılar değiliz, bizler bu işten bir kâr-zarar hesabıyla çıkmak istemiyoruz. Bizler kamunun yararına, insanların yararına, sağlıklı, güvenli tesisatların oluşmasını istiyoruz. Bunun için de bu işi bugüne kadar layıkıyla yaptık. A tipi muayene kuruluşu olunması konusunda, açıkçası, ben bunun tarafıyım, olunması yönünde görüşüm; çünkü biz bu konuda

hassasız. Üyelerimizin yaptığı işi yapmak değil derdimiz. Aksine, bu alanlarda var olarak, üyelerimizin iş alanlarını genişletiyoruz. Örneğin, A tipi muayene kuruluşu olunmaması yönündeki karardan sonra, büyük oranda bu alanda çalışan meslektaşlarımız işlerinde bir daralma yaşadı. Halbuki Oda bu alanda denetim yaparken, gidiyordu, bu alandaki eksikleri tespit ediyordu; vatandaş, apartmanında, binasında, iş merkezinde asansörünü tadil ya da tamir yaptırıyordu, bu sayede üyemiz iş yapıyordu, diğer taraftan da halkımız güvenli asansörlerde hayatını idame ettiriyordu. Şu an ise bu alandan biz çekilerek, hem üyelerimizin iş alanlarındaki denetim mekanizmasından çekilmiş olduk, diğer taraftan da bu konudaki kamu güvenliği anlamında yapmış olduğumuz kamu hizmetinden geri durmuş olduk. Bunun yanlış algılandığını düşünüyorum. Oda yöneticileri bu konuda hassas. Kesinlikle bizim üyemizle rakip olmak gibi bir niyetimiz yok; aksine, üyemizle ilgili iş alanlarının geliştirilmesi, o alandaki denetim mekanizmalarının doğru yapılması gibi bir derdimiz var.

–Şimdiye kadarki konuşmalarımızda, Odanın ve Şubenin çalışmalarından bahsettik; fakat bunların içinde pek politik çalışmalar görülmedi. “EMO yönetimleri sadece politika yapıyor” diye iddialar var dışarıda. Bu konuda ne dersiniz?

–Aslında bardağın neresinden baktığınıza bağlı bu, niyetinize bağlı. Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Elektrik Mühendisleri Odasının genel yönetimi aslında çok fazla teknik çalışma yapıyor. Yeterli mi; değil tabii, daha fazlası yapılabilir. Bugün geldiğimiz nokta itibarıyla, mesela bu dönem üç etkinlik yaptık. Nedir bu etkinlikler; birisi Asansör Sempozyumu, diğeri Elektrik Tesisat Kongresi ve bir de elektronik ile ilgili bir etkinlik. Üç etkinliğimiz var bu dönemki çalışma programınızda, üçü de meslekle ilgili. İletişim Sempozyumunu yaptık, Asansör Sempozyumunu yaptık ve Elektrik Tesisat Kongresini yaptık. Sadece İzmir Şubesinden bahsediyorum. İki hafta önce Antalya’da güneşle ilgili, bir hafta önce İstanbul’da elektromanyetik alanların etkileriyle ilgili bir etkinlik yapıldı. Haftaya ELECO var Bursa’da, ondan sonra Ankara’da yine Enerji Sempozyumu var. Yani aslında Elektrik Mühendisleri Odası çok fazla teknik etkinlik yapıyor. Daha fazlası yapılabilir mi; yapılabilir tabii ki.

Yayınlara baktığımızda, bugün yüzlerce yayınıımız oldu. Yayınları üye takip edebilsin diye, sadece bu dönem bir katalog basıldı. Web sayfasına girdiğimizde o kadar çok teknik etkinlik var ki... Ama bunun yanı sıra mühendisliğin tanımına baktığımızda, bugün mühendisler, mimarlar her şeyden önce bir üretim sürecinde yer alan insanlar değil; bu dünyada ne adına, nasıl çalıştıklarını, niçin ürettiklerini, nasıl üretilmesi gerektiğini sorgulaması gereken insanlardır. Mesela mühendislik etiği konusunda uluslararası düzeyde yayınlar yayınlamış Prof. Dr. Ioanna Kuçuradi, “Bir mühendis eğer nasıl bir dünyada, ne adına yaşadığını sorgulamıyorsa, mühendis olamamıştır. Mühendislik sadece teknik bilgilerini üretim adına kullanan değil; bunları

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Özcan Uğurlu, Genel Yayın Yönetmenimiz Ersin Kaya ile birlikte...

ne adına, nasıl yaptığını sorgulayan ve bunun sonucunda çıktılarının yaşam için, insanlık için, doğa için ne gibi sonuçları olduğunu bilen insandır” diyor. Böyle bir algı içerisinde mühendislik yaptığınızda, o zaman, bir mühendisin hem bir taraftan teknik olarak gelişim süreçlerini, değişim süreçlerini takip eden, bunlarla uğraşan; diğeri taraftan da mahallesinden, evinden tutun da şehirden ülkesine, dünyasına kadar yaşamında sorgulayan, sözünü söyleyen, mücadele içerisinde bir kişi olması gerektiği çıkıyor. Dolayısıyla mühendisin, “İşimi yaparım vazifemi yaparım, gözlerimi kapatırım” şeklinde bir yaşamı olmasını kabul edemiyorum, bunun da mühendislik olmadığını düşünüyorum; ancak, olsa olsa bir itaat mesleği olur diye düşünüyorum. Böyle bir itaat mesleği değil mühendislik, mühendislik sorgu mesleği. Hem mesleğini sorgulayacaksınız, hem hayatını sorgulayacaksınız.

Böyle baktığımızda, Elektrik Mühendisleri Odası, TMMOB ve ona bağlı odaları özellikle 1970’lerden sonra bence Türkiye’de gerçek anlamda mühendislik, mimarlık tanımına uygun bir şekilde davranışlar sergilemiştir, doğru bir mücadele vermişlerdir. Bundan sonra da bu mücadeleyi vermeleri gerekiyor. Teknik anlamda yapmış oldukları etkinlikler yeterli görülmebilir, ama “Hiçbir şey yapmıyor” söylemi son derece haksız bir söylem. Sonuçta, bu meslek ölçme ve değerlendirme işi. Ölçme ve değerlendirme de bu gibi platformlardan yapılabilir, web sayfasından bakılabilir, yayınlarınıza bakılabilir. Biz hiçbir şey yapmıyor değiliz, yapıyoruz. Ama şunu da söyleyeyim: Diğeri taraftan, siyaseten de yaptıklarımızın yeterli olmadığını düşünüyorum açıkçası. Daha fazla sesimizi çıkartmamız gerekiyor.

–“Neden politika yapıyor” iddiasına ne diyorsunuz?

–Düşünün, bugün ülkenin enerji kaynakları büyük oranda dışa bağımlı hale getirildi. Ülkenin dışa bağımlı hale getirilmesinin yaratmış olduğu olumsuz sonuçları gözleyebiliyoruz. Peki, bu dışa bağımlı hale getirilmesi süreçlerinde, Elektrik Mühendisleri Odasının bunun yanlışlarını, olumsuz etkilerini kamuoyuyla paylaşmayacak ve bu konuda karşı çıkılmayacak da kim karşı çıkacak? Bugün bakıldığında, ülkemizdeki kaynaklar ülke yararına kullanılmıyor, ülkemizdeki kaynaklar bir sermayenin güdümüne terk ediliyor ve yok pahasına terk ediliyor. Bu ülkenin, bu halkın sahip olması gereken değerler birilerine peşkeş çekiliyor. Bunlara mühendisler, mimarlar karşı çıkmayacak da, bunlara ilişkin bir şey söylemeyecek de kim söyleyecek? Bu hal ile bakıldığında, bunun adı politika yapmak değil; bunun adı, insanca yaşamak için hayata dair kaygılarımızı paylaşmaktır. Evet, bunun adına politika diyorsanız deyin; ama bu, her insan, her birey tarafından yapılması gereken bir

şey. Bence sorulması gereken soru şudur: Elektrik Mühendisleri Odasının bugüne kadar yapmış olduğu, ülke yararına, kamu yararına teknik etkinliklerin sonuç bildirgelerini niye siyasi iktidarlar alıp da politika haline dönüştürmemiştir, niye yerel iktidarlar alıp da bunları işlememiştir? Bence bunun hesabı sorulmalı. Odalara "Niye politika yapıyorsunuz?" demek yerine, odaların kamu yararına, ülke yararına, insan yararına politikalar niye dikkate alınmıyor, bunun sorusu sorulmalıdır.

–Uzun vadede bakıldığında, IEEE benzeri bir kuruluş olmayı hedefler mi EMO?

–Kesinlikle yapmalı bu işi. Çünkü bugün bakıldığında, topraklamalarla ilgili ölçüm konusunda Türkiye'deki en güvenilir kurum Elektrik Mühendisleri Odası. Ama en son TSE abonelere "Elektrik Mühendisleri Odası A tipi muayene kuruluşu olmadığı için bu ölçümleri yapamaz" diye yazılar göndermeye başladı. Yapageldiğimiz işi bir belge olarak yapmaktan niye geri duruyoruz, onu anlamıyorum. Şu an zaten biz topraklama testleri yapıyoruz, asansör testleri yapabiliyoruz. Bu işi belge olarak yaptığımızda neremiz lekeleniyor, nasıl oluyor, bu işi çözebilmiş değilim.

–Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

–Dünyada bize göre görece gelişmiş ülkelere bakıldığında, meslek örgütlerinin, mesleğe dair oluşumların bir değeri var. Neden? Çünkü bu alandaki insanların bilgilerini, birikimlerini paylaştığı, sicillerinin tutulduğu ve bu alandaki insanların nabzının üst yönetimlere taşındığı kurumlar olarak görülüyor ve bizzat destekleniyor bu örgütler, yetkileri artırılıyor. Demokrasinin de bir anlamda gereği olarak görülüyor bu örgütlerin nabzı. Bunu sadece meslek örgütleri olarak görmeyin; sosyal örgütler, siyasal örgütler için de geçerli bu. Ama her nedense, ülkemizde meslek odaları özellikle son dönemde, bir dikensiz gül bahçesi yaratma kültürünün sonucu olsa gerek, siyasi iktidarlarca engel çıkaran kuruluşlar olarak görülüyor ve bu örgütlerin güçsüzleştirilmesi, itibarsızlaştırılması konusunda yoğun çabalar sarf ediliyor. Bizler kesinlikle yerel ya da genel iktidarları düşman olarak görmüyoruz, ama şunu da bilelim ki: Bu ülke kaynaklarını kötüye kullanan, bu ülkede üretimi engelleyen, bu ülkenin var oluşuna, insanının insanca yaşamasına engel olacak kararlar varsa, bu kararları her kim alıyorsa, onun karşısındayız. Bu da aslında demokrasinin bir gereği, olması gereken bir şey. Bu konuda, önümüzdeki dönemde bu çelişkinin, çatışmanın daha da artacağı beklentisi içerisindeyim. Çünkü siyasi iktidar yaptığı yanlışları göremiyor, bizleri itibarsızlaştırma ve etkisizleştirme konusunda ciddi bir çabası var.

Tabii, burada bizler yöneticiyiz, hasbelkader buradayız. Üye ne kadar sahip çıkarsa, mühendis ve mimarlar ne kadar bu örgüt çatısı altında bir araya gelirse o kadar güçlü oluruz. Ben, tüm üyelerimizi Odasına sahip çıkmaya, mesleki birikimlerini bu çatı

altında toplamaya, hayata dair kaygılarını gelip bu çatı altında söylemeye davet ediyorum. Mesleğimizin gelişimi için yapılan çalışmalarda, bugün burada olduğu gibi bir arada olmayı istiyorum.

–EMO İzmir Şubesi, yıllardan beri Şube yayınına en düzenli çıkaran şubelerden birdir, her ay çıkar. Oda yayınları ve sektörel diğer yayınlar konusunda bir değerlendirme yapar mısınız?

–Tabii, kurumsallaşmanın sonucu ortaya çıktı. Örneğin ben, 19 yıldır mesleğin içerisindeyim, 19 yıldır Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesinin Şube bültenini düzenli olarak okuyorum. Uzun yıllar Yayın Komisyonunda da yer aldım. Şu an Yayın Komisyonunda değilim görevim gereği, ama ciddi bir şekilde üyelerimizden bilgi akışı var. Yayın Komisyonunun, her dönem olduğu gibi, mesleki gündem ve ülke gündemini yakalama konusunda bir çalışma pratiği var. Bu da beraberinde düzenli bir yayın sağlıyor. Sizin de gerçekten böyle bir özveriniz var. Size benzetiyorum ben İzmir Şubesinin Yayın Komisyonunu. Örgütümüzün genelde böyle bir aksaklığı söz konusu. Belki de her şube bülten çıkarmaya çok da zorlamamalı kendini. Yani bülteni belki de reklamlı, kapaklı bir halde değil; daha basit bir haber şeklinde, şubesiyle ilgili yapılan çalışmalarını habere dönüştürebilir. İzmir Şubesinin biraz da bilgi, birikim ağırlıklı bir bülteni var. Merkezi yayınlar daha fazla okunmalı, ama merkezi yayınların ulaştırılması konusunda da hız çok önemli. O konuda bir geri kalmışlık var.

Son dönemde Bilimsel Dergi çıkıyor. Bilimsel Dergi, özellikle akademisyenlerin beğeniyle izlediği ve çalışma sunduğu bir dergi. Fakat süreli ve sürekli yayınlar konusunda daha aktif olmamız gerekir. Özellikle periyodik yayınlar konusunda, İzmir Şubesinin dışında, diğer şubelerin ve Merkezin bir sürekliliği söz konusu değil.

–Sektörel yayınlar hakkında ne düşünüyorsunuz?

–Sektörel yayınlara baktığımızda -şu an sizinle röportaj yapıyoruz diye söylemiyorum- sizin yayınızı gerçekten çok beğeniyorum. Sektörel yayınların da daha doyurucu olmasıyla ilgili bir beklentim var. Daha çok ürün tanıtımı, malzeme tanıtımı şeklinde yazıların ağırlıkta olduğu, reklamların ağırlıkta olduğu bir durum var. Tabii ki bunlara da ihtiyaç var, bunları da yadsımıyorum; ama özellikle meslekle ilgili, uygulayıcı noktasındaki insanların daha fazla pratik bilgilere ihtiyacı var. Bugün Tesisat Kongresinde sunulan bildiriler gibi, hayatın içerisindeki somut birtakım döngüleri yazıya dönüştürmek önemli bir şey. Ama tabii ki, bilgileri derlemek de bir beceri işi, başka bir şey. İnsanlar yazmak istemiyorlar. Birçok deneyimli meslektaşımızdan bu bilgileri derlemesini, bu yayınları sunan sizin gibi yayın kuruluşlarına aktarmasını istiyoruz; fakat genelde böyle bir alışkanlığımız yok. Sizler de bu sıkıntıyı yaşıyorsunuzdur.

